

แหล่งโบราณคดีบ้านหนองพระ

ชื่อแหล่ง	บ้านหนองพระ
ที่ตั้ง	หมู่ที่ 4 บ้านหนองพระ ตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
เส้นทางเข้าสู่แหล่ง	จากอำเภอเขาย้อยไปตามถนนเพชรเกษม เลี้ยวทางแยกเข้าอำเภอหนองหญ้าปล้อง ไปประมาณ 1.5 กิโลเมตร มีทางแยกขวาเข้าวัดหัวนา เข้าไปประมาณ 3 กิโลเมตรเศษ ไปบรรจบถนนเข้าหมู่บ้าน เลี้ยวไปทางซ้าย ประมาณ 4 กิโลเมตรเศษ แหล่งอยู่ทางขวา ห่างจากถนนประมาณ 300 เมตร
สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม	
สภาพภูมิศาสตร์	พื้นที่โดยรอบเป็นที่ราบลุ่ม ทางด้านทิศเหนือมีหนองน้ำขนาดใหญ่ เรียกกันว่าหนองพระ (เนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ เศษ) ปัจจุบันถูกไถปรับใช้เป็นการทำนา
แหล่งน้ำ	มีห้วยทาน และห้วยไม้บัง ไหลผ่าน
ประวัติ	
สภาพปัจจุบัน	เป็นเนินดิน มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นปกคลุม พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่นา เส้นผ่าศูนย์กลางเนินกว่า 25 เมตร เนื้อที่ประมาณ 1 ไร่เศษ สูงประมาณ 1 เมตร บริเวณกลางเนินมีหลุมลึกขอบเขตหาโบราณวัตถุ กว้างประมาณ 2 เมตร ทำให้เห็นแนวโบราณสถานที่อยู่ด้วยอิฐ บนพื้นดินบริเวณเนินดิน พบอิฐแตกหักกระจายอยู่ทั่วไป ปัจจุบันพื้นที่เป็นกรรมสิทธิ์ของนายเบอะ สืบพราหมณ์
สภาพโบราณสถาน	ไม่สามารถระบุปรตงและขนาดได้ เนื่องจากมีเนินดินและต้นไม้ขึ้นปกคลุม แต่จากหลุมลึกขอบเขต ทำให้เห็นแนวโบราณสถานที่อยู่ด้วยอิฐขนาดใหญ่หลายชั้น
โบราณวัตถุ	อิฐ เป็นอิฐขนาดใหญ่ (กว้าง 19 เซนติเมตร หนา 8 เซนติเมตร) เนื้อหยาบ มีส่วนผสมของแกลบข้าวมาก เป็นลักษณะแบบเดียวกับอิฐที่ใช้ก่อสร้างโบราณสถานในวัฒนธรรมทวารวดี
	จากการสำรวจในเบื้องต้นยังไม่พบร่องรอยชุมชนที่อยู่อาศัย แต่การพบโบราณสถานที่ใช้อิฐแบบทวารวดี ตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งศาสนสถานในวัฒนธรรมทวารวดีหลายแห่งจะตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำ หรือสระน้ำ และไม่ไกลจากแหล่งน้ำพบรูปเคารพในวัฒนธรรมทวารวดีที่บ้านไร่ห้วย จึงสันนิษฐานเบื้องต้นว่าแหล่งบ้านหนองพระนี้น่าจะเป็นศาสนสถานในวัฒนธรรมทวารวดี หากสำรวจพบแหล่งชุมชน ก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นชุมชนทวารวดีที่ตั้งอยู่ในแถบที่ราบเชิงเขา
การกำหนดอายุสมัย	ทวารวดี
การประกาศขึ้นทะเบียน	ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน
รูปแบบของแหล่งโบราณคดี	ศาสนสถาน
วันเวลาที่ปฏิบัติงาน	สำรวจ 30 กรกฎาคม 2540 บันทึก 5 สิงหาคม 2540
ผู้ปฏิบัติงาน	นางสาวพยุ่ง วงษ์น้อย
ที่มาของข้อมูล	

ภาพประกอบ :

สภาพเงินโบราณสถาน ที่แหล่งโบราณคดีบ้านหนองพระ

แนวการก่ออิฐ บริเวณขอบหลุมที่ถูกลึกลอบชุด
โบราณสถานบ้านหนองพระ จังหวัดเพชรบุรี

อิฐที่พบกระจายอยู่ทั่วไปบนเนินโบราณสถานเป็นอิฐขนาดใหญ่มีส่วนผสมของแกลบข้าวมากแบบที่พบทั่วไปในโบราณสถานวัฒนธรรมทวารวดี

สำนักศิลปากรที่ ๒